

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2015)

RAMÓN SÁNCHEZ, Julio J. *El tesor de Sant Joan d'Alacant.* Presentació Manuel H. OLCINA DOMÉNECH i pròleg Pere Pau RIPOLLÈS ALEGRE. Alicante: MARQ o Museo Arqueológico de Alicante, 2013. 150 pàgs. i ils en b/n [21 x 29,7].

Catàleg de l'exposició del tresor de Sant Joan d'Alacant trobat el 1963, i que ara forma part de les col·leccions del MARQ. Pel que sembla aquest conjunt es va ocultar el 1823 i està considerat el més important corresponent a l'època contemporània de la zona. S'ha portat a terme una catalogació de les 501 monedes, formades per 15 d'or i 486 de plata (pp. 59-151).

Julio Ramón Sánchez ha estudiat les peces que eren de Antonio Quereda i Chápuli, qui les va amagar a casa seva. Aquest va comprar la casa el 1804 i segurament va morir abans de 1830, sense haver fet testament. Fill de llauradors, tenia una posició benestant. Va amagar el tresor l'any 1823, data en que va finalitzar el Trienni Liberal, per causa de l'exèrcit francès. Sembla que Quereda va ocultar els diners sense notificar-ho a ningú i el repertòri el formen monedes de: Ferran VI, l'arxiduc Carles, Felip V. Es tracta d'un conjunt heterògeni amb monedes molt desgastades, altres d'ús comú (rals de dos i d'un) potser d'algú que treballava a jornal. A més hi consten 15 monedes d'or i 96 rals de 8, algunes monedes falses, etc. Destaquen les monedes del període 1774-1813, corresponents a un bon moment pel que fa a la feina del seu propietari, a la recepció d'una herència familiar i a la compra-venda de cases.

S'exposen detalls sobre els familiars, els hereus, etc. per tal de reconstruir l'arbre genealògic de la família. De totes maneres, la troballa ens ajuda a aprofundir en el coneixement de les monedes que es trobaven en circulació durant aquell període (segona dècada del s. XIX): procedència de les monedes, les seqües en les quals es van encunyar i els monarques que les van emetre.

S'ha completat la notícia de la troballa amb el testimoni de persones i documentació (la qual s'esmenta a les pp. 95-96) que han permès reconstruir el contexte. El tresor es va trobar al carrer Colom número 6 de Sant Joan d'Alacant, i les monedes estaven dins d'un atuell de fang, amagades per un envà.

Pel que fa al context, sembla que s'ocultà el tresor el 1823 per causa de la situació política, cosa que es dedueix perquè no hi ha monedes posteriors a aquesta data. Ni Antonio Quereda, ni altres familiars estaven compromesos ni amb els liberals, ni amb els absolutistes. No varen participar en activitats polítiques, cosa que s'ha pogut esbrinar per mitjà de la consulta de les fonts.

Al final del llibre trobem les imatges de totes les monedes numerades, cosa que ens permet arribar a esbrinar el nombre de peces semblants i iguals de cada tipus i observar el seu estat de conservació.

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (gener 2015)

Traducción de la reseña anterior:

Catálogo de la exposición del tesoro de Sant Joan d'Alacant encontrado en 1963, y que ahora forma parte de las colecciones del MARQ. Al parecer este conjunto se ocultó en 1823 y está considerado el más importante correspondiente a la época contemporánea de la zona. Se ha llevado a cabo una catalogación de las 501 monedas, formadas por 15 de oro y 486 de plata (pp. 59-151).

Julio Ramón Sánchez ha estudiado las piezas que eran de Antonio Querada y Chápuli, quien las ocultó en su casa. Este compró la casa en 1804 y se deduce que murió antes de 1830, sin haber realizado testamento. Hijo de labradores, tenía una posición holgada. Escondió el tesoro el año 1823, fecha en la que finalizó el Trienio Liberal, a causa del ejército francés. Parece que Quereda ocultó el dinero sin notificarlo a nadie y el repertorio lo forman monedas de: Fernando VI, el archiduque Carlos, Felipe V. Se trata de un conjunto heterogéneo con monedas muy desgastadas, otras de uso común (reales de dos y de uno) tal vez de alguien que trabajaba a jornal. Además constan 15 monedas de oro y 96 reales de 8, algunas monedas falsas, etc. Destacan las monedas del período 1774-1813, correspondientes a un buen momento del propietario con respecto a su trabajo, a la recepción de una herencia familiar y a la compra-venta de casas.

Se exponen detalles sobre el hallazgo, los familiares, los herederos, etc. para reconstruir el árbol genealógico de la familia. De todos modos nos ayuda a tener un conocimiento de las monedas que circulaban durante aquel período (segunda década del s. XIX): procedencia de las monedas, las secas en las cuales se acuñaron y los monarcas que las emitieron.

Se ha completado el hallazgo con el testimonio de personas y documentación (la cual se menciona en las pp. 95-96), las cuales han permitido reconstruir el contexto. El tesoro se encontró en la calle Colom número 6 de Sant Joan d'Alacant, y las monedas se hallaban en un recipiente de barro, escondidas por un tabique.

En cuanto al contexto, a pesar de que se ocultó el tesoro en 1823 a causa de la situación política, cosa que podemos deducir pues no se encuentran monedas posteriores a esta fecha. Ni Antonio Quereda, ni otros familiares se hallaban comprometidos con los liberales, ni con los absolutistas. No participaron en actividades políticas, dato que se ha podido observar a través de la consulta de las fuentes.

Al final del libro se encuentran las imágenes de todas las monedas numeradas, cosa que nos ha permitido llegar a conocer el número de piezas semejantes e iguales de cada tipo y observar su estado de conservación.

IHE
(Secretaría de la revista)